

YENİ YAYINLARDAN ÖZETLER

Doğru, Anlaşılabilir Tıbbi Yayıncılık İçin Öneriler

Anadolu Y, Kanpolat Y (1994). *Doğru, Anlaşılabilir Tıbbi Yayıncılık İçin Öneriler. Tıp Fakültesi Mecmuası (The Journal Of The Faculty Of Medicine) 47 : 3 367 - 392.*

Bu görüş yazısında yazarlar, nitelikli, anlaşılabilir dolayısıyla da okunabilir bilimsel yayın yapmak için bazı önerilerini, yazı yazarken geçilen aşamalar içinde aktarmışlardır. Giriş bölümünde ülkemizde son yıllarda bilimsel yayıncılıkta önemli atılımların olduğunu, nicelik sorununun aşılmış olduğunu ancak, tıbbi yazı sayısı göreceli olarak artsa bile tıbbi okur sayısının o ölçüde artmadığını, bunun en önemli nedeninin ise bilim adamlarının, başkaları okusun, aydınlansın fikrinden çok, yayın sayısını artırma kaygısıyla yazı yazmaları olduğunu belirtmişlerdir. Çok çeşitli yazım türlerinden biri olan aydınlatıcı yazılar, betimleme, çeviri ve bir konuda bilgi verme amacıyla yazılırlar ve konu ile ilgili tartışma ve yorumları da içerirler. Bu tür yazılar bir ön çalışma - hazırlık çalışması gerektirir. Kaynakların toplanıp okunması aşamasında mutlaka not almanın gerektiği belirtilmektedir. Daha sonra gerçekten ne söylemek istendiğine karar verilmeli ve bu olduğu gibi kağıda geçirilmeli ve son olarak da daha iyi söylemek için çalışılmalıdır. Okumak, düşünmek, yazmak ve yeniden gözden geçirmek yazımda kullanılan dört değişkendir. Bunların her biri diğerlerini etkiler ve birbirine dayanır. Bu yazıda "makalenin revizyonu", "sonuçlandırılması", "kısaltılması" ve "yazı yazarken bloke olmak", başlıkları altında yazarlara, "editörlüğün incelikleri" başlığı altında da editörlere bazı öneriler ve yazarların kişisel görüşleri aktarılmıştır. Son bölümde ise, tıbbi periyodiklere gönderilecek yazının teknik yapısının nasıl olması gerektiği bazı örneklerle açıklanmıştır.

Dr. Özlem Erman

Çocuklarda Duygusal Bozukluklarda Psikanalizin Etkinliği

Target M, Fonagy P (1994). *Efficacy of psychoanalysis for children with emotional disorders. J Am Acad of Child Adolesc Psychiatry, 33 (3) : 361 - 371.*

Bu araştırmada Anna Freud merkezinde 763 çocukta psikanaliz ve psikoterapi dosya taraması yapılarak duygusal bozukluk tanısı alan çocuklarda tedavi sonuçları incelenmiştir. Daha önce aynı yöntem ile yıkıcı davranış bozukluğunda psikanalizin etkinliğini araştıran yazarların bu ikinci araştırmalarında, DSM III-R'ye göre duygusal bozukluk tanı ölçütlerini karşılayan 352 çocuk araştırmaya alınmıştır. Bu çocuklardan 252'si ortalama iki yıl süre ile haftada 4 - 5 kez psikanalitik tedavi görmüş, diğerleri ise haftada 1 - 3 gün psikoterapi ile izlenmiştir.

En az 6 ay süre ile tedavi görenlerin %72'si tedavi sonrası belirgin düzelme gösterirken, %15'i duygusal bozukluk, %24'ü ise herhangi bir psikiyatrik bozukluk tanısı almışlardır. Duygusal bozukluklar içinde basit fobi tanısı alanlarda en fazla, depresyon tanısı alanlarda en az düzelme görülmüştür. 11 yaşın altındaki çocuklar tedaviye en iyi yanıtı vermişlerdir. Yoğun tedavi (haftada 4 - 5 kez psikanalitik tedavi) yaş ve tedavi süresinden bağımsız olarak daha iyi sonuç vermiştir. Daha ağır bozukluklar (depresyon, aşırı kaygı duyma bozukluğu, davranım bozukluğu ile birlikte duygusal bozukluk) yoğun tedaviden daha çok yarar görmüşlerdir. Bu ağır olguların %50'si psikoterapi ile hiçbir düzelme göstermemişlerdir. Yazarlara göre bu çalışma önemli yöntemsel kısıtlılıkları olmasına karşın, ağır ya da yaygın bozuklukların tedavisinde yoğun analitik tedaviye gereksinim olduğunu göstermesi açısından dikkate değerdir.

Dr. Berna Pehlivan Türk

Çocukluk ve Erişkinlik Dönemi Ruhsal Bozuklukları Arasındaki İlişki

Rutter M (1995). *Relationships between mental disorders in childhood and adulthood. Acta Psychiatr Scand, 91 : 73 - 85.*

Çocukluk ve erişkinlik dönemi ruhsal bozuklukları arasında süre giden ve gitmeyen ilişkileri araştıran bu gözden geçirme yazısı M. Rutter'in aynı konu başlığı altında yazdığı üçüncü gözden geçirme yazısıdır. M. Rutter ilk kez 1972 yılında bu konuyu araştırmış ve yazısını bu ilişkilerin belirsiz olduğunu aktararak bitirmiştir. Aynı konuyu 1984 yılında yeniden gözden geçirdiğinde, birkaç araştırma bulgusunun eklendiğini yine de elde fazla veri olmadığını,

Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi : 2(2), 1995

fakat en önemli değişikliğin bu konuya ilginin çok artmış olmasında görüldüğünü belirtmiştir. Son on yıl içinde ise bu alanda çok ilerleme olmuş ve araştırmacılar artık uzun dönem izleme çalışmaları ile daha fazla veri toplayabilmeye başlamışlardır. Bu veriler ışığında yazar major depresif bozukluk, anksiyete bozuklukları, obsesyonel durumlar, anoreksiya nervosa, davranım bozukluğu, hiperkinetik bozukluk, otizm, dilin gelişimsel bozuklukları ve şizofreni konularında çocukluk ve erişkinlik dönemi arasındaki ilişkileri gözden geçirmiştir.

Dr. Berna Pehlivan Türk

Çocukluk Dönemi Anksiyete Bozukluklarında Psikososyal Etkenler

Messer S, Beidel D (1994). Psychosocial correlates of childhood anxiety disorders. J Am Acad of Child Adolesc Psychiatry, 33 (7) : 975 - 983.

Bu araştırmada çocukluk dönemi anksiyete bozukluklarında psikososyal ve çevresel etkenler incelenmiştir. DSM III-R'ye göre anksiyete bozukluğu tanısı alan çocuklarda aile ortamının algılanışı, ana babada psikiyatrik belirti ve öz yeterlilik arasındaki ilişki değerlendirilmiştir.

İlk aşamada ilkokul 3 - 6. sınıfa devam eden 435 çocuk "Çocuklar İçin Sınav Anksiyetesi Ölçeği" (Test Anxiety Scale for Children) ile sınav anksiyetesi belirtileri yönünden taranmıştır. Bu ölçekten yüksek ve düşük puan alanlara "Çocuklar için Anksiyete Bozukluğu Görüşme Ölçeği" (Anxiety Disorders Interview Schedule for Children) uygulanmış ve bu çocuklar yaş, cinsiyet, sosyoekonomik düzey yönünden eşleştirilerek üç gruba ayrılmışlardır (Çocukluk dönemi anksiyete bozukluğu tanısı alanlar, yalnız sınav anksiyetesi olanlar ve normal kontrol grubu).

Çocukluk dönemi anksiyete bozukluğu grubunda olanlarda algılanan öz - yeterlilik diğer gruplara göre daha bozuk bulunmuştur. Bu çocuklar ailelerini daha fazla kontrol eden, bağımsızlıklarını daha fazla engelleyen aileler olarak tanımlanmışlardır. Hem anksiyete grubunda, hem de yalnız sınav anksiyetesi yaşayan gruptaki çocukların babalarında kontrol grubundaki çocukların babalarına göre daha fazla obsesif kompulsiv belirti bulunmuştur. Bu araştırmanın sonuçları daha önceki araştırmaların sonuçları ile uyumludur.

Dr. Berna Pehlivan Türk

Çocuk ve Genç Depresyonunda Komorbidite : Görgül, Kuramsal Ve Yöntemsel Konular

Angold A, Costello EJ (1993). Depressive comorbidity in children and adolescents : Empirical, theoretical, and methodological issues. Am J Psychiatry, 150 (12) : 1779 - 1791 .

Bu çalışmanın amacı, çocuk ve genç depresyonunda komorbiditeyi incelemektir. Yazıda, dokuz ayrı merkezde yapılmış epidemiyolojik araştırmaların sonuçları sunulmuştur. Toplam 7527 çocuk ve genç standart görüşme yöntemleriyle değerlendirilirken DSM - III ve DSM III - R tanı ölçütleri kullanılmıştır.

Yazarlar komorbidite çalışmalarının gerekliliğine değinirken, komorbid durumun bilinmesinin önemine ilişkin şu nedenler üzerinde durmaktadır : Komorbid durumun bilinmesi, bozukluğa neden olan etyolojik etmenleri belirlemede ve asıl bozukluk ile ilgili durumun daha net anlaşılmasında terapiste yardımcı olmaktadır; tedavi programının seçimini yönlendirmektedir; bozukluğun gidişinin belirlenmesinde ve sınıflandırma çalışmalarında yol gösterici olmaktadır.

Bu çalışmada depresyona sıkça eşlik eden üç çocuk ve gençlik dönemi psikiyatrik bozukluğunda komorbiditeye bakılmıştır. Bunlar : Davranım bozukluğu ya da karşı gelme bozukluğu, kaygı bozukluğu ve dikkat eksikliği bozukluğudur.

Araştırmada, depresyonun diğer bozukluklarla olan birlikteliği şu oranlarda bulunmuştur : Davranım bozukluğu ya da karşı gelme bozukluğu ile komorbiditenin %21'den %83'e varan oranlarda olduğu gözlenmiştir. Depresyonda olan çocuklarda, depresyonda olmayan çocuklardan 3.6 - 9.5 kere daha yüksek oranda davranım bozukluğu ve karşı gelme bozukluğu saptanmıştır. Dikkat eksikliği bozukluğu ile komorbiditenin de %0 ile %57 oranlarında olduğu görülmüştür.

Bu epidemiyolojik çalışmanın sonucunda depresyonun, davranım bozukluğu ya da karşı gelme bozukluğu ile komorbiditesi oldukça anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Yine depresyonun kaygı bozukluğu ile birlikteliğinin oldukça belirgin düzeyde anlamlı olduğu izlenmiştir. Depresyonun, dikkat eksikliği bozukluğu ile komorbiditesinin ise daha düşük düzeyde anlamlı olduğu görülmüştür.

Dr. İsmail Yavaş